

Săgetătorul

Nr. 965 ■ 10-16 mai 2016 ■ Pagini culturale ale cotidianului „Argeșul”

Pitești

Trei repere dintr-un veac trecut

Cronologia veacului recent încheiat ne dezvăluie unele întâmplări deosebite, demne de remarcat nu atât prin urmări, cât prin tensiunea ori strălucirea aduse odată cu petrecerea lor. Veacul trecut n-a mai venit cu molime, foamete sau incendii de proporții, ca în alte timpuri, ci cu evenimente și fapte complexe, contradictorii uneori, peste viața spirituală, politică sau socială. Tocmai de aceea, interpretându-le, pot apărea și judecăți proprii de valoare care să dea frâu liber argumentelor și opiniilor, pentru a susține o idee sau alta. Și pentru un mare oraș, cum a devenit Piteștiul de-a lungul acestui secol, calendarul marchează câteva împrejurări speciale, care zdruncină sentimentul liniștit al unui timp derulat linear. Care au fost până la urmă cele mai speciale momente trăite de orașul Pitești pe parcursul secolului XX? Și dacă sunt găsite atari exemple, ce ecou mai păstrează ele în vremurile actuale? Dacă mai păstrează...

Trei repere reprezentative apar pornind de la clipe de vârf, când orașul a dat piept cu tumultul istoriei. Primul dintre acestea consemnează o poveste tristă petrecută în vreme de război! În noiembrie 1916, după nefericitele împrejurări ale retragerii armatei române din calea forțelor Puterilor Centrale, orașul s-a predat de bunăvoie, pentru a nu fi distrus de inamic. La Pitești s-a mutat chiar Cartierul Armatei I de ocupație. Când trupele germane au luat în primire orașul, au ocupat localul Primăriei, în care s-a instalat Comandatura Germană. În acele zile de noiembrie arhiva Primăriei este ridicată și arsă pe malul Argeșului. Fără prea multe explicații, orașul proaspăt ocupat a fost astfel înjosit și desconsiderat, redus la simplu spațiu de manevră, iar trecutul său scris a fost desființat. Meditând la acest episod tulburător, petrecut acum o sută de ani, nu poți să nu te întrebi ce pare a se regăsi mai mult în acest act înjositor și grotesc: rea-voință, tactică militară, intimidarea

populației sau... pură imbecilitate? Cum poți să reduci la tăcere "glasul" unui loc cu trecut însemnat dacă nu călcându-l în picioare, silindu-l să uite și să o ia de la zero! De la acel punct de unde ocupanții vroiau să înceapă tot ce cucereau pe teritoriul românesc. Inclusiv *memoria*. Încă un episod din calvarul îndurat de nație în acei ani și care avea să culmineze în 1918 cu

constrângerile impuse prin umilitoarea Pace de la București. De la aceastăucidere simbolică a spațiului public următorul eveniment important de consemnat ar fi pericolul de aneantizare fizică, petrecut în timpul celeilalte conflagrații mondiale. În mai 1944, orașul Pitești a fost în fața pericolului de a fi ras, nimicitor de pe fața pământului de raidurile aviației americane. Tot prin foc, localitatea mai fusese în primejdie să fie distrusă fizicește în veacul precedent, la 1848, de incendiul care a devastat urbea. De data aceasta dezastrul provocat de focul venit din cer a căpătat dimensiuni apocaliptice. Bombele aruncate din cele 80 de avioane au căzut peste liniile ferate, clădiri, biserici sau ateliere din multe părți ale urbei. Ca și în alte orașe românești, raidul aerian a urmărit terorizarea și afectarea moralului populației, lăsând în urmă, pe lângă familiile sinistrate, sute de victime. Peste valoarea distrugerilor și a vieților pierdute, nefasta zi de 6 mai rămâne

în anele istoriei prin impactul brutal cu care a fost devastată localitatea, cu câteva luni înainte de schimbarea cursului războiului. Chipul așezării, care își trăia senin viața, după tipicul și bonomia provincială, era schimonosit de apriga urgie față de care nu se putea apăra. A fost cea mai sălbatică pagină din tot trecutul acțiunilor militare în oraș și în împrejurimi!

1968 versus 1989

Al treilea eveniment esențial din veacul trecut ar vorbi despre deschiderea prietenoasă a orașului. Despre o primire binevoitoare. 1968 a fost un an "fierbinte" pentru România, la fel ca și pentru Europa. Fie în Occident, fie în Est, fantoma schimbării, a contestării sau a nealinierii a provocat proteste, manifestații, atacuri... În luna mai, generalul Charles de Gaulle a vizitat România, iar într-una din zile Piteștiul a fost gazda primitoare a cortegiului său. Președintele Franței a fost întâmpinat de mulțimea entuziastă, care se înghesuia să ofere buchete de flori și aplauda puternic cuvântarea marelui om de stat. Un cor patriotic a intonat, în centrul orașului, imnul României, imn ce se potrivea bine cu nota națională evocată de generalul de Gaulle în discursurile sale, cu tema independenței și a latinității. În fond, nu atât cuvintele rostite atunci mai sunt relevante acum, cât atitudinea trăită în spatele

lor. Este formidabil modul plener în care s-a putut manifesta orașul, ca într-o mare sărbătoare, în plină epocă totalitară. Dar într-un moment de destindere al regimului, ce-i drept! Primirea triumfală de la Pitești și aclamarea în urale sincere, vorbele sincere adresate și ovaționate sunt mărturia deplinei deschideri. Tot suflul vibra, simțind regăsirea unei Franțe care nouă românilor ne era din nou aproape. Ca o chemare puternică a trecutului. Orașul de pe Argeș își dădea măsura deplinei, vechii sale europenități. Spontan, și prea puțin după coregrafia, protocolul sau ordinea tipice vizitelor din țările socialiste. Altminteri, răzbate din această primire și o dimensiune a convivialității, a participării colective, tipică acestei geografii urbane, un fel de arheologie invizibilă, încorporată în inconștientul locului: așisderea petrecea mulțimea, pesemne, cândva, în răstimpuri și vechile alaiuri domnești, de pe lângă curțile Piteștilor...

Un lucru e atestat și acest lucru e adevărat; și pentru că e adevărat ne emoționează: orașul a fost cât se poate de profund în frenezia sa din ziua de 17 mai 1968, iar faptul că la Pitești figura impunătoare a generalului a fost aclamată atât de puternic de locuitori e până la urmă o dovadă a căutării febrile a libertății. Ca și în alte zări din Europa, în aceleași clipe. (Nu e oare un motiv de mândrie a ști că trecerea lui de Gaulle pe la noi se petrecea concomitent cu marile proteste studențești de la Paris!?) Tot în acel an începea să se fabrice în apropiere autoturismul național, tot de inspirație franceză. Ca un paradox al istoriei, orașul străbătea perioada cea mai blândă a comunismului prin acte ori atitudini de talie... internațională. Felul cum l-a primit pe de Gaulle e ultimul său succes notabil în materie de vibrație publică unanimă! După momentul mai '68, viața urbei nu s-a mai aflat în fața unei asemenea descătușări a forței colective. Ba din contră, după felul cum s-au desfășurat, unele stări

Muzica zilelor noastre

Concert pascal ideal

Când dă Dumnezeu omului, din haru' său, muzica nu poate să fie altfel decât divină. Johannes Chrysostomus Wolfgangus Amadeus Mozart e, clar, un exemplu. Iară recviemu-i, mărturie vie în timp. Meritând a fi ascultat mereu în genunchi. Nu stând într-un scaun, ca mine. În sala de azi a filarmonicii de la Brașov. Unde răsună „Lacrimosa” copleșitor, dramatic, înăltător. Grație timișoreanului cel inspirat Gheorghe Costin. Muzician iscusit și neobosit la pupitru. Vrednic dirijor, de această dată, al unei orchestre și al unui cor de apreciat și de laudat. Reușind împreună o măreață cântare. În semn de onoare pentru autor. Și, cu siguranță, pentru Cel de Sus, ca demnă ofrandă...

Cunosc trupa brașoveană și spun e-a prestat cuvenit. Temeinic, precis, izbutit. Cu mureșenii coriști formând un tot unitar de cert randament. Fiindcă aceștia sunt și ei la fel. Profesioniști experimentați, la treabă veniți bine pregătiți. În fine, soliștii, vădit potriviți. Anda Pop, Sidonia Nica, Liviu Indricău, Iustinian Zetea. Cu voci bune și rodate, pe deplin armonizate. Așa că, adăugând neapărat cele două piese de Bach, perfect orchestrate de ceu' Stokowski și talianu' Respighi, martor fusei la un concert ales, minunat. În Joia Mare, nici că se poate mai adecvat. Plecând acasă purificat. Spiritual încărcat. Și cu speranța firească a repetării neapărat. Eventual, la Pitești, argeșenii meritându-l neîndoiș...

Adrian SIMEANU

sau fapte ne-ar putea amăgi cu aparenta lor importanță, dar în esență una minoră, de fapt: freamătul schimbărilor din decembrie 1989, de pildă, a atins târziu acest oraș, când schimbările

Florin CHIVOCI

(continuare în pagina 10)

Tudor Teodorescu-Braniște

Avocatul, ziaristul și prozatorul Tudor Teodorescu-Braniște (1899-1969), cunoscut în literatură îndeosebi prin romanul *Prințul*, s-a născut în familia învățătorului Ion Teodorescu din Pitești, unde și-a petrecut copilăria

O evocare cu aer pitoresc

și adolescența. Ca publicist s-a afirmat în epoca interbelică, iar în gazetele pe care le-a condus sau la care a fost redactor și-a păstrat imaginea de ziarist echidistant, independent, care nu a făcut concesii nici dictaturilor de dreapta, dar nici nu a pactizat cu regimul comunist după război. A fost un spirit liber, care a preferat să se retragă demn din calea celor a căror ideologie o putea sluji prin condeiuul său. Concepută în septembrie 1946 și publicată într-un număr al revistei *Argeș* din 1970, la un an după dispariția scriitorului, evocarea intitulată *„Ne întîlnim diseară pe strada mare! Reportaj din Piteștii de altădată”* este o confesiune despre

orașul tinereții sale, din preajma primei conflagrații mondiale. Tonul familiar, intim, deschis cu care se plimbă prin locuri de seamă ale orașului, ca un ghid inițiat, îi descrie cititorului Bulevardul central, Grădina Publică, Strada Mare, hotelul "Dacia", "Teatrul Popular", liceul de băieți, Trivalea sau cimitirul orășenesc. Această evocare a orașului poate fi înțeleasă azi și prin felul în care se așezau lucrurile în România, la data scrierii acestui "reportaj".

Amintirile cu aer nostalgic despre Pitești erau schițate într-un moment în care orașul, ca și țara, intra pe alt făgaș politic, când schimbările îndemneau la reflecții mai adânci despre lumea ce sta

să dispară de pe scena istoriei... Suntem în 1946, când bruma de democrație postbelică devenea din ce în ce mai firavă și începea să pară cu totul altceva. *Jurnalul de dimineață*, gazeta pe care scriitorul a condus-o după război, avea să fie interzisă brusc un an mai târziu. Or, în asemenea climat instabil, e firesc să ai nostalgia trecutului, al cărui ecou simți că te părăsește încetul cu încetul. Chiar dacă nu își revenise după anii de război ori după șocul bombardamentelor, suferit cu doi ani în urmă, orașul încă mai semăna cu descrierea idilicantă din aceste rânduri. Să fi presimțit Teodorescu-Braniște prăbușirea inevitabilă a lumii în care își petrecuse

tinerețea, sub năvala noilor vremi? Nu putem ști exact. Cert este însă că a avut și el iluziile pe care mulți și le-au făcut după 23 august 1944 și care s-au spulberat rapid, pe măsură ce noul regim și-a arătat adevărata față. După care s-a numărat printre cei reduși la tăcere de imperativele noii ordini, și siliți să joace mult timp un rol secundar.

Fostul bulevard Elisabeta (actualmente Republicii), axa principală de traversare de la gară până în dreptul Grădinii Publice, îi sugera scriitorului imaginea unei așezări

Florin CHIVOCI

(continuare în pagina 10)

0 carte și o aniversare

Ion I.

Brătianu și a sărbătorit cea de-a 77-a aniversare într-un cadru intim la palatul ce-i poartă numele. A remarcat

printre participanți pe generalul Iulian Vlad, generalul Ștefan Mateescu, prof. univ. Florian Tănăsescu, publicistii Dumitru Avram, Igor Butnaru, Elisabeta Iosif - redactor-șef, revista de literatură, carte, artă „Cetatea lui Bucur”, Cristi Cristescu, director coordonator al revistei „Vlahia - Dacia nemuritoare”, Ilie Gavra - senior editor al revistei „Vlahia - Dacia nemuritoare”, Florentin Popescu - redactor-șef la revista „Bucureștii literare și artistice”, scriitorul Dinu Grigorescu - directorul ziarului de cultură „Ciripit de pasăre”, prof. univ. Mihail Diaconescu și soția sa, Corina Diaconescu, fostul deputat Vasile Rădulescu, avocatul Victor Gafiuc, scriitorul George Corbu, scriitoarea Carolina Ilica, laureată a Premiului de poezie „Nichita Stănescu”, precum și pe fiul lui Ion Constantin Brătianu, însoțit de logodnica sa, avocat dr. Cristina Munteanu.

Majoritatea celor prezenți au evocat viața, activitatea și întâmplările care i-au apropiat de sărbătorit, cea mai îndelungată prietenie fiind cea a prof. univ. Ion Dodu Bălan, care l-a cunoscut în anul 1956 și care a avut rolul de mentor în formarea poetului și omului de litere Ion I. Brătianu, și scriitorul George Corbu, singurul care i-a recenzat în presă volumul de versuri „Postumele tinereții”.

Evenimentul s-a desfășurat în palatul familiei Brătianu, clădire monument istoric, operă a arhitectului Ion N. Socolescu, locul unde își desfășoară activitățile culturale fundația ce poartă numele sărbătoritului. Acest loc încărcat de istorie, fostă reședință a lui Constantin (Bebe) Brătianu, ultimul secretar general al PNL în perioada interbelică, ministru și deputat în Parlamentul României, găzduiește o expoziție permanentă a pictorului Alecu Ivan Ghilia și una de fotografii care-l înfățișează pe sărbătorit alături de marile valori ale vieții culturale și politice românești.

După ce domnul Brătianu și-a primit urările de sănătate și viață lungă însoțite de cadourile de suflet ce i-au fost oferite de oaspeți - prieteni dragi - am fost invitați la o recepție în sala general constantin I. Brătianu, unde până la ceas târziu din seară s-au depănat plăcute amintiri.

Cu deosebită dragoste, noi, cei prezenți, am tinut să marcăm acest eveniment din viața domnului Brătianu și am semnat în Cartea de Onoare a Fundației Culturale „Ion I. Brătianu”, sărbătoritul, la rândul său, oferindu-ne un volum din cartea „Cel mai hulit dintre pământeni”.

Gabi OPREA

Viața bate Poezia

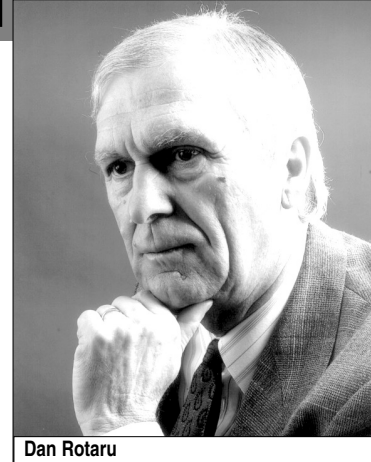
Un fel de Ars poetica

Poate că-n viață am ratat multe. Ceva, însă, nu mi-am îngăduit (oricâte momeli mi s-au întins) să „dau la spate” ca pe ceva inutil, minimalizant, anume: șansa de a fi sincer cu cuvintele. Le-am încredințat - și o voi face atâta timp cât le voi păstori - ca unui prieten de-o viață, tot ce ține de blazonul propriu. Sau de onoare. Rostite sau scrise, le-am împărțit în mod egal dreptul de a mă reprezenta la „târgul vorbelor”. Asta, chiar dacă uneori, dintr-o prea mare și necontrolată efuziune, „m-a luat gura pe dinainte” și, cu o sinceritate pueril de prostescă, „am spus lucrurilor pe nume”, având „de tras”, ulterior, mult timp pentru aceasta... Judecând drept, să ai de suferit din cauza sincerității unei ziceri mi se pare nu atât o prostie, o copilărie, cât o crimă, un atac la existență. Acela ce pervertește Cuvântul, spre a-și atinge un scop, profitând de sinceritatea, de bunătațea, de încrederea sau de fidelitatea semenilor, nu-l merită! Spun asta pentru că, dintre toate dezmoștenirile pe care mi le-ar rezerva viața, privarea sau dezmoștenirea de Cuvânt mi se pare cea mai insuportabilă. Arta, capacitatea, facultatea de a-ți-l face util se măsoară în timpul trecut până-ți renegeți spusele. Tocmai de

aceea sunt momente în viață în care-ți dorești, salvator și imperios, să fii limpezit de un lapsus. Sau un robot care să-ți traducă-n gesturi și mimici inofensive viața, trăirea. Ni se recomandă adesea, în momente critice, „să fim stăpâni pe noi sau pe situație”. Cu alte cuvinte, să ne impunem criteriile de gând și de viață indiferent dacă sunt cele mai adecvate sau singurele. Pe mine, unul, mă chinuie doar ideea că în viața sau în fața colii de scris să fiu stăpân pe cuvinte. Ca un antidot pentru pierderea libertății. Pentru că mă simt liber cu adevărat doar atunci când stăpânesc cuvintele, zicerile. Teama de a pierde lupta cu Cuvântul îmi provoacă insomnii, făcându-mi din viață o aplicație a sufletului pentru rugăciune, pentru eradicarea decepției

de scriitor. Și acestui deziderat îmi consacru mai tot timpul în care sunt conștient că măsura libertății de a trăi mi-o dă, clipă de clipă, ceas de ceas, zi de zi, Cuvântul. Și încapățănarea de a mă salva numai prin el este cel mai mare serviciu pe care mi-l pot face eu însumi...

Pe unii îi chinuie gândul înnavușirii. Pe mine mă bântuie Cuvântul. Și asta-mi conferă un spor fantastic de trăire. Pentru că, așa cum am mai spus cândva, vreau, nu vreau, aceasta e, prin naștere, menirea mea. Chiar și atunci când, înfrânt de convenții sociale, ducerea ei la sfârșit devine un coșmar. Dar, nu-i așa?, mai bine să trăiești un coșmar, o angoasă decât un abandon. Mai bine e să mori în Cuvânt decât să jubilezi prin tăcere și să fluieri prin lașitate...

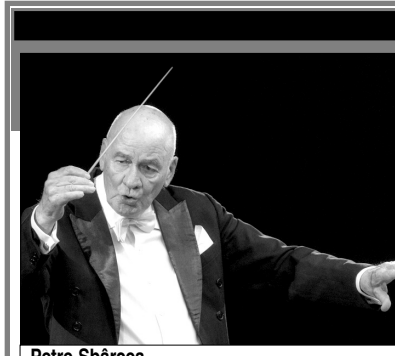
Dan Rotaru

Mă consum în dureri și-n nefericiri, dacă așa face bine Cuvântului. Pentru că prin el supraviețuiesc, tâlmăcindu-mi obsesiile, nereușitele și căderile. Mai ales căderile! Ca-ntr-un sacru exercițiu de existență. Pură. Nealterabilă în timp și intraductibilă în alte ediții ale destinului...

Dan ROTARU

Filarmonica Pitești

Concert dirijat de Petre Sârcea

Petre Sârcea

Filarmonica Pitești organizează joi, de la ora 19, la Casa de Cultură a Sindicatelor, un concert simfonic sub bagheta dirijorului Petre Sârcea, avându-l ca solist pe pianistul Matei Varga.

În program: Frederic Chopin - Concertul nr. 2 pentru pian și orchestră în fa minor, op 21, Filip Lazăr - Concerto Grosso pentru

orchestră nr. 1, op. 17, și Felix Mendelssohn-Bartholdy - Simfonia nr. 4, Italiană.

Fost elev al maștrilor Sergiu Celibidache și Antonin Ciolan, Petre Sârcea și-a perfecționat studiile în arta dirijorală în Franța, Italia și Statele Unite ale Americii, având un

Scriitori, publiciști și folcloriști ai Argeșului

Pro memoria

Gheorghe MENCINICOPSCI

(n. 1 mai 1949, Domnești, județul Argeș)

Profesor universitar doctor inginer, biolog, biochimist, cercetător, nutriție și alimentație; director, Institutul de Cercetări Alimentare, inventator, publicist; coordonator național al programului FAO, în domeniul alimentar; membru titular, Academia Oamenilor de Știință, Academia de Științe Agricole și Silvicultură, Academia de Științe din New York, Asociația Inginerilor din România; membru fondator, Association of Francophone Countries for Food Technology Transfer Progress, Montreal; președinte, Comisia de Securitate Biologică în domeniul organismelor modificate genetic. Cercetător științific principal, Institutul de Cercetări Alimentare, București; profesor universitar, Facultatea de Biotehnologii a Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară, București.

Volume reprezentative: „Biblia alimentară”, Editura Litera Internațional, București, 2010; „Noua ordine alimentară. Și noi ce mai mâncăm?”, volumul I, Editura Coreus, București, 2010; „Și noi ce mai mâncăm ca să slăbim?”, volumul II, idem, 2010; „Revoluție în bucătărie. Reînvață să gătești sănătos”, idem, 2011; „Și noi ce mai mâncăm?”, 7 volume, ediția GSP, Editura Coreus, București, 2011; „Adevărul despre alimente, nutriție sănătoasă și diete - ortodietoterapie”, Editura Medicală, București, 2012; „Reînvață să gătești. Carte de bucate sănătoase”, Editura Coreus, București, 2012; „Părinți Altfel - cu copii de la -1 la 10 ani”, idem, 2013; „Crezi că știi ce bei?”, Editura Coreus, București, 2014; „Cerealele glutenice și boala celiacă sau Când grâul poate să ne îmbolnăvească”, „Alimentația și patogeneza bolilor cardiovasculare”, Editura Medicală, 2015.

Coautor: „Bioingineria preparatelor enzimatice microbiene”, Editura Tehnică, București, 1980; „Biotehnologii în prelucrarea produselor agroalimentare”, Editura Ceres, București, 1987; „Product of Ethanol a Technological Information Package”, PNUD, Viena, 1991; „AgriFood Quality II”, Ed. Royal Society of Chemistry, Cambridge, UK, 1999; „Modelarea și conducerea proceselor biotehnologice”, Editura Didactică, București, 2002; „Afecțiunile aparatului respirator - Terapii complementare”, Editura Fiat Lux, 2004; „Siguranța alimentară - Autenticitate și Trasabilitate”, Editura Mirton, 2005; „Biogenically Active Amine in Food”, COST, Belgium, 2005; „Produce românești din carne, conform cerințelor europene”, Editura Alt Press Tour, 2006.

Distincții: Premiul „Emanoil Teodorescu” al Academiei Române (1980); Premiul „Oscar Capital”, 1998, pentru invenții; Diploma de Onoare a Senatului Universității „Dunărea de Jos”, Galați, pentru merite deosebite în dezvoltarea învățământului superior de industrie alimentară; Ordinul Național „Serviciul Credincios” în grad de Cavalier (2000); Doctor Honoris Causa al U.S.A.M.V.B., Timișoara, 2009.

Adrian OPROIU

(n. 2 mai 1980, Curtea de Argeș, județul Argeș)

Stabilit în Zagreb, Croația (din 2009).

Prozator, poet, eseist; redactor, cotidianul „Argeș Express”, Curtea de Argeș; membru, Atelierul literar „Școala de Poezie”, Casa de Cultură „George Topârceanu”, Curtea de Argeș. Profesor colaborator de limbă și literatură română, Facultatea de Filosofie de Zagreb (din 2011).

Colaborări: „Argeș Express”, „Săgetătorul”, supliment cultural al ziarului „Argeșul” („Tripticul Tăcerii”, proză, 1. „Restul e tăcere”, 2. „Fiul”, 3. „Râul Galben”).

Lucrări reprezentative: „Cosmin Perta, Poeme”, traducere, în colaborare cu poeta Ana Brnardic Oproiu, în „Revija malih knjizevnosti: Rumunjska”, antologie de texte literare din scriitori români contemporani, Zagreb, Croația, octombrie 2010; „4 tineri poeți croați traduși în românește”, în revista „Poesis International”, decembrie 2011, Satu-Mare, România; „Un schimb de scrisori prin Cortina de Fier: Cioran - Noica”, Tvrdra, Zagreb, Croația, 1-2/2011; „4 tineri poeți români traduși în croată”, Zagreb, Croația, 2012; „Căpcaunul ierbivor”, Editura Academiei Internaționale Orient-Occident, București, 2012; „Urmuz, Pagini bizare”, traducere în limba croată împreună cu Ana Brnardic Oproiu, în „Europski glasnik XVII”, revistă apărută sub egida Uniunii Scriitorilor din Croația, Zagreb, 2012; „Urmuz: Bizarne Stranice”, Litteris, Zagreb, 2014.

Robert TURCESCU

(n. 3 mai 1975, Pitești, județul Argeș)

Scriitor, ziarist, realizator TV, redactor, „Curierul Național”, „Viata studentescă”, „Ziua”, revistele „Adam”, „Evenimentul Zilei”, „Dilema”; reporter, redactor-șef, Radio „Total”, profesor asociat, Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării, Universitatea din București; director executiv, „Realitatea FM”; conduce Societatea Jurnaliștilor Profesioniști.

Debut publicistic: „Curierul Național”, 1993. Colaborări: „Evenimentul Zilei”, „Curierul Național”, „Ziua”, „Cotidianul”, „Dilema”.

Volume de autor: „Dincolo”, roman, Editura Severis, Brașov, 2000; „Dans de Bragadiru. Cum se vede România în direct”, publicistică, Editura Polirom, Iași, 2004; „Fiare vechi. Dileme cotidiene”, publicistică, eseuri, Editura Polirom, Iași, 2005; „Istorie recentă 100%. Robert Turcescu în dialog cu Valeriu Stoica”, Editura Humanitas, București, 2009; „Bucureștii - chinurile și facerea”, Editura Mașina de Scris, București, 2012.

Premii: Premiul „Alexandra Indrieș” pentru „Contribuția jurnalistică la democratizarea României” (2004), acordat de Societatea Timișoara; Premiul Asociației Profesioniștilor de Televiziune pentru cel mai bun talk-show de televiziune, „100%”, Realitatea TV (2004); Premiul C.N.A. pentru cel mai bun talk-show radio, „România în direct” (2002); Premiul Clubului Român de Presă pentru reportaj radio (2001); Premiul I pentru Jurnalism Civic oferit de Primăria Municipiului București și Firma Henkel (1997) etc.

Cezar BĂDESCU-AREFU

(n. 5 mai 1937, Arefu, județul Argeș)

Profesor de istorie, director, Școala Arefu; publicist, folclorist, director de cămin cultural, conducător de ansambluri folclorice, memorialist; membru, Asociației Folcloriștilor „C. Rădulescu-Codin”; membru fondator, președinte, Asociația Folclorică „Plaiuri Arefene”.

Colaborări: „Secera și ciocanul”, „Argeș expres”, „Satul natal”, „Buletin cultural argeșean”.

Volume colective: „Caiete folclorice”, lucrare editată de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș (2004, 2011); „Învățământul românesc între virtuți și vicii”, Editura Rottarymond, Râmnicu Vâlcea, 2008; Simpozionul Internațional de Istorie „Vlad Tepeș Dracula - domn creștin al Țării Românești”, Editura Prisma, ediția I (2009), ediția II (2010); „Celebrități din negura uitării”, colecția „Restituiri”, vol. I-II, Editura Tiparg, Pitești, 2011.

Lucrări personale reprezentative: „Răsăriți în Luminiș de Soare. Deschizători de drumuri”, debut editorial, lucrare de atestare documentară a satului Arefu, la 450 de ani, Editura Arefeană, București, 1996; „Chipul dragei noastre în oglinda Amintirilor”, volum de memorii dedicat soției, București, Editura Arefeană, 2009.

Ionuț RADU

(n. 5 mai 1979, Călinești, județul Argeș)

Absolvent al Facultății de Științe Socio-Umane, Secția psihologie, Pitești. Poet.

Colaborări: „Dacia literară”, „Convorbiri literare”, „Bucovina literară”, „Argeș”, „Steaua”, „Juventus” ș.a.

Debut editorial: volumul „Secvențe ale intrării în viață”, versuri, Editura Junimea, Iași, 2007.

Participări: taberele de creație literară organizate de poetul Marian Stoica, prin Fundația Română „Casa Școalelor”, Argeș (Bușteni, 1997; Nucșoara, 1998), Festivalul „Prometheus” (etapa finală, Sfântu-Gheorghe, 2004), reuniunile cenaclurilor studentești de la Corbeni, Stoenesti-Argeș, 2005-2006.

Poezii publicate în volumele de grup/plachete: „Litera nouă”, Editura Paralela 45, Pitești 1999; „Caiete mălinene”, Suceava 2004; „Evadarea din sine”, Editura Centrului Cultural Cancicov, Bacău 2004; „Conexiuni”, Editura Universității Lucian Blaga din Sibiu, 2004, 2005; „Poeme de taină”, Editura Astra, Blaj, 2004; „Ora de sticlă”, Editura Marineasa, Timișoara 2005; „Juventuda”, Editura Juventus, Pitești 2006; „Timpul curgea dintr-o lacrimă”, Slatina 2006; „Botezați în cuvânt”, Editura Astra, Blaj 2006; „Valurile înaintea mării”, Editura Ex Ponto, Constanța 2006.

Premii (peste 40 de premii naționale la concursurile de poezie, 1998-2007): Premiul I, Concursul „Tinere condeie”, Pitești, 1998, faza județeană; Premiul I decernat de Editura „Paralela 45”, Concursul de Poezie „Pe aripile poeziei” (Pitești, 2004); Premiul I, Festivalul Național de Literatură „Tudor Arghezi” (Târgu Cărbunestilor, 2004); Premiul Editurii „Junimea” și al Revistei „Poezia”, Concursul Național de Poezie și Interpretare Critică a Operei

Patrimoniu

Folk (lore)

O nouă sesiune de comunicări științifice cu tema *Patrimoniu Cultural Imaterial. Actualitate și Perspectivă* a fost organizată de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș, sâmbătă, 7 mai. Acest eveniment are loc anual și stărnește de fiecare dată interesul celor preocupați de tradițiile românești. Întâlnirea s-a desfășurat în sala de conferințe a bibliotecii județene și a reunit prieteni constanți ai acțiunii, dar și invitați noi care au promis să revină la edițiile viitoare. Au onorat instituția gazdă și deopotrivă orașul nostru participanți din Brașov, Sibiu, Târgu-Jiu, București, Galați, Giurgiu, Dâmbovița, Ploiești, precum și argeșeni sosiți din mai multe localități ale județului.

Cuvântul de deschidere a aparținut managerului CJCPC, dr. Sorin

impresionant palmares de premii și distincții. Este invitat permanent al orchestrelor din Germania, Ungaria, Italia, Austria, Franța, Belgia, Rusia, Olanda, Elveția, Luxemburg, Republica Moldova, Azerbaidjan, Iran, precum și al operelor și filarmonicilor din România. Matei Varga s-a stabilit în SUA, la New York, unde și-a desăvârșit pregătirea muzicală. Este laureat al unor concursuri internaționale, între care și „George Enescu”.

M. NEAGOE

Mazilescu, ocazie prin care acesta a convins încă o dată publicul de încredere și pasiunea sa pentru valorile tradiționale, motiv care l-a determinat să-și mărturisească inclusiv intenția de a extinde și de a îmbunătăți acest proiect în anii următori. Urări de bun venit au adresat oaspeților și directorul Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu”, sociologul Mihai Sachelarie, și conf. univ. dr. Adrian Sămărescu, prezent la sesiune în calitate de președinte al *Asociației Folcloriștilor Argeșeni Constantin Rădulescu-Codin*.

Participanții au abordat în manieră creativă și originală câte o temă specifică domeniului, fiecare lucrare în parte însemnând o muncă descriptivă de observație și de (trans)scriere, care a presupus culegere de date, studiu pe documente, clasare și extragere a elementelor esențiale, înregistrare a faptelor umane devenite simbolice etc. - toate menite să ducă la o înțelegere aprofundată/amănunțită a unor aspecte din viața semenilor noștri, a societății românești cu caracteristicile sale. Ipotezele etnografice și cele antropologice prezentate, multitudinea de manifestări tradiționale/populare/rurale descrise, care țin de folclorul adevărat, încep să reprezinte tot mai mult o lume ascunsă și surprinzătoare, aproape necunoscută privirii omului

modern. Astfel că revizitarea, chiar și teoretică, a unor obiceiuri de viață, a unor legende, credințe sau superstiții a creat o atmosferă caldă, de atașament social și de nostalgie. Lucrări cu titluri incitante (*Imaginația de tip folcloric, Legământul cu pădurea, Omul și tehnologia, Arhivele digitale de fotografie, Dimensiunea religioasă a cusăturilor naționale, Omul, poveste și povestitor, Sacru și sfânt în folclorul românesc, Cercetarea, culegerea și valorificarea folclorului muzical-muselean, Epifania. Viziune tradițională și teologie poetică, Din folclorul copiilor: cântece-formule, Influențe ale artei populare românești în opera lui Constantin Brâncuși, Albinăritul în zona Dunării de Jos, Umblatul miresei prin sat în săptămâna nunții, Considerații estetice pe marginea unor basme populare culese din județul Argeș, În secolul XXI: Căsătorie sau*

concupinaj?, *Folclorul copilăresc din Arefu, Mitul ca sursă a credințelor populare* etc) au fost ascultate și parțial dezbătute, într-o empatie generală.

Nivelul întâlnirii din acest an a fost unul ridicat, dovadă a culturii populare însemnate și prezente într-o multitudine de forme. Nota specifică a unei sesiuni de comunicări este însă importanța studiului, a transmiterii de tradiții și a înțelegerii lor corecte, singurele în stare să genereze sentimentul de apartenență la un popor și de identitate în diacronie.

Cei cărora le lipsesc aceste sentimente și care uită ușor bogăția ei cu multe străluciri ar trebui să mediteze mai mult asupra faptului că nimic din trecut, nici din prezent și nici din viitor, dacă nu a trecut și nu trece în(spre) tradiție, nu trece cu siguranță nici proba rezistenței și implicit pe cea a valorii.

Magda GRIGORE

Eminesciene „Pomi Lucafărul...” (Botoșani, 2006); Premiul III, al Casa de Cultură a Sindicatelor Bistrița și Revistei „Steaua”, Cluj, Concursul Național de Poezie „George Coșbuc” (Bistrița, 2006); Marele premiu și Premiul revistei „Discobolul”, secțiunea de creație a Festivalului-concurs de Poezie „Ocroțiți de Eminescu” (Blaj, 2007) ș.a.

In memoriam

Nicolae/N.I. APOSTOLESCU

(n. 3 mai 1876, Alexandria, județul Teleorman - d. 2 noiembrie 1918, Pitești, județul Argeș)

Folclorist, critic și istoric literar, scriitor. Doctor, Facultatea de Litere, Universitatea din Paris; cadru didactic, Pitești, București, Institutul „Schewitz-Thierrin”, „Ecole des Langues Orientales Vivantes”, Paris; inspector general, Așezămintele Culturale; conferențiar, „Casa Școalelor”. Membru, Comitetul de redacție, „Revista pentru istorie, arheologie și filologie”, București.

Colaborări: „Convorbiri literare”, „Gazeta Transilvaniei”, „Flacăra”, „Literatură și artă română”, „Timpul”, „Revue de Roumanie”, „Românul literar”.

Lucrări reprezentative: „Despre cuvânt”, București, 1900; „Studii. Literatură, estetică, filologie”, prefață de B.P. Hașdeu, București, 1904; „«Marin Gelea». Roman de N. Petrașcu”, București, 1906; „L'ancienne versification roumaine”, Paris, 1909; „L'influence des romantiques français sur la poesie roumaine”, teza de doctorat, Paris, 1909; „Cetățuile lui Negru Vodă și a lui Tepeș”, București, 1910; „Tocilescu”, București, 1912; „Hasdeu și Tocilescu”, București, 1913; „Istoria literaturii române moderne”, volumele I-II, București, 1913-1916; „Lenea”, București, 1914; „Poezia munților”, București, 1916; „Studii și portrete literare”, ediție îngrijită și prefață de Ion M. Dinu, Cluj Napoca, 1983.

Colaborare, tipărirea lucrărilor: „Materiale folclorice”, sub conducerea lui Gr.G. Tocilescu, volumele I-III, București, 1900; „Palia de la Orăștie”, sub conducerea lui M. Rocques, Paris, 1907-1908.

Traduceri: Emile Gebhart, „După ce Ulyse revăzu Itaca...”, București, 1912; Jean Richepin, „Desfrânata”, București, 1914.

Referințe: Ion M. Dinu, „Nicolae I. Apostolescu - omul și opera”, Editura Scrisul Românesc, București, 1983.

Vlad MUȘATESCU

(n. 4 mai 1922, Pitești, județul Argeș - d. 4 martie 1999, București)

Prozator, publicist, traducător, umorist; membru, Uniunea Scriitorilor din România (1948). Secretar, Editura ABC; redactor, ziarul „Înainte”; redactor, Editura Europolis; șef tehnic, redactor artistic, machetator, diverse edituri și reviste - „Flacăra”, „Gazeta literară”, „Cinema”; director, Editura Europolis, București; șef, serviciul de tehnoredactare, Editura de Stat; șef serviciu, Direcția Generală a Editurilor, ESPLA, tehnoredactor, revista „Flacăra”, „Gazeta literară”; redactor artistic, revista „Cinema”, tehnoredactor, „Scânteia”.

Debut publicistic: nuvela „Maruca Schiavoni”, în „Universul literar”, 1942; debut editorial: 1943.

Volume reprezentative: „Bobby Felix Făt-Frumos”, „Magdalena și Tîrtoii”, „Pogonici Ariciul” (1943); „La Sud de Lacul Nairobi”, roman, Editura ABC, Craiova, 1945; Ciclul „Extravagantul Conan Doi”, patru romane: „De-a puia gaia”, Editura Albatros, București, 1975; „Conan Doi - Penke - tanti Ralița”, 1973; „De-a v-ați ascunselea”, Editura Dacia, Cluj, 1974; „De-a băza”, Editura Albatros, București, 1977. Alte lucrări: „De-a baba oarba”, roman, Editura Albatros, București, 1976; „Unchiul Andi Detectivul și nepoții săi”, Editura Ion Creangă, București, 1982; „Aventuri aproximative”, memorii, volumul I, Editura Cartea Românească, București, 1984; „Cei trei veseli năpîrstoci”, roman pentru copii, Editura Ion Creangă, București, 1985; „Aventuri aproximative”, memorii, volumul II, 1986, volumul III, 1987, Editura Ion Creangă, București; „Oameni de bună credință”, volumul IV al ciclului „Aventuri aproximative”, 1989; „Unchiul Andi detectivul și nepoții săi, ostrogoții”, Editura Porus, București, 1991; „Patru ostrogoți, unu' mare și trei mici!”, Editura Ion Creangă, București, 1992; „La Sud de lacul Nairobi”, ediție refăcută, Editura Aius, Craiova, 1997; „De-a biza”, roman reeditat, Editura Fundației „Chemare”, Iași, 1998. Ciclul „Extravagantul Conan Doi” este republicat postum, în mai multe ediții (Editura Adevărul, București, 2007, 2009)

Traduceri: Kipling, J. London, Cronin, Dylan Thomas, Caldwell.

Premiul Uniunii Scriitorilor (1981).

George VASILIU

(n. 5 mai 1908, Dobrogea, județul Argeș - d. 7 iulie 1989, Pitești, județul Argeș)

Om de știință, cercetător, publicist; prim director științific, director de secție, director general, Institutul de Cercetări Piscicole al României. Profesor universitar doctor, Zoologia vertebratelor, Institutul de Învățământ Superior din Pitești (1969). Director, publicații „Studii și cercetări”, „Ecos”, Muzeul Județean Argeș; secretar general, Colegiul naturalistilor din România; membru, Academia de Științe din România, Societatea de Zoologie din Franța, Societatea Internațională de Theriofilaxie, Societatea Internațională de Limnologie, Societatea Internațională de Ornitologie, Paris; fondator, revista „Notationes Biologica” etc.

Colaborări, numeroase studii și articole în periodice de specialitate: „L'homme et l'oiseau”, „Ecos”, „Orizonturi noi” etc.

Volume reprezentative: „Istoria hidrobiologiei românești” (1949); „Systema Avium Romaniae”, Paris, 1968; „Systema Vertebratica Romaniae”, Bacău, 1968; „Zoologia vertebratelor”, Pitești, 1970, 1974; „Istoria ihtiologiei românești”, București, 1987; „Biologi din România”, postum, 2001. Patru lucrări, definitivitate în 1989, au rămas în manuscris: „Dicționarul biologiei din România”, „Vertebratale lumii”, „Mamiferele României” și „Istoria hidrobiologiei românești”.

NOTĂ: Menționarea lucrărilor reprezentative în vederea constituirii prezentei rubrici se bazează pe importanța lor, în viziunea autoarei. Dacă există persoane care doresc să completeze fișele de autor publicate, rog respectuos să prezinte respectivele date redacției ziarului „Argeșul”!

Distincții: Ofițer în grad de Cavaler pentru aportul în domeniul biologiei românești, titlu oferit de către regele Carol al II-lea (1937).

Alexandru TUTUIANU

(n. 6 mai 1898, Câmpulung Muscel, județul Argeș - d. 1980, București)

Erudit. Profesor de limba și literatura română și de limba franceză, Pitești și București; publicist. Membru, Comitetul de redacție al revistei „Muguri”. Membru, cenaclurile literare „Prietenii istoriei literare”, „Kalende”, „Sburătorul” etc.

Colaborări: „Neamul românesc”, „Buletinul Institutului de Literatură”, „Kalende”, „Muguri” (înfiițată, 1922, Câmpulung, Muscel).

Zenovie PĂUN

(n. 7 mai 1928, Ciobani-Hârsești, județul Argeș

d. 14 ianuarie 1991, Pitești, județul Argeș)

Profesor, Școala Populară de Artă, Liceul „Al. Odobescu”, Liceul Sanitar din Pitești; director, Școala Generală din Stolnic; publicist, folclorist. Profesor folclor, Institutul Pedagogic de 3 ani, Pitești; director, Casa Creației Populare a Regiunii Argeș; președinte, Comitetul pentru Cultură și Artă al Municipiului Pitești; fondator, Ansamblul Artistic al Argeșului.

Colaborări, publicații locale și centrale cu articole de analiză a creației artiștilor amatori argeșeni.

Lucrări reprezentative: „Așa cum cântă oamenii”, culegere muzical-literară, în colaborare cu George Cristea Nicolescu, 1963; „Vers și cântec de pe Argeș”, texte literare pentru grupurile de satiră și umor, 1965.

Constantin DINISCHIOTU

(n. 11 mai 1927, București - d. 19 iunie 2008, București)

Memorialist, publicist. Membru, Uniunea Teatrală din România. Regizor, director, teatre din țară (Teatrul „Alexandru Davila”, Pitești, Teatrul din Valea Jiului, Petrosani, Teatrul din Constanța, Teatrul Mihai Eminescu, Botoșani, Teatrul Fantasio din Constanța, Teatrul din Galați, Teatrul din Reșița, Teatrul Bacovia din Bacău). Regizor artistic, Radioteleviziunea Română; președinte, C.J.C.E.S. Argeș.

Publică eseuri, interviuri, articole.

Volume reprezentative: „De-ale teatrului. Și bune și rele” (memorii), volumele I-II, Editura Meridiane, București, 2002.

Margareta ONOFREI

Premiile Festivalului „Sus la munte, la Muscel”

Marele premiu al Festivalului național-concurs de muzică populară „Sus la munte, la Muscel”, desfășurat la acest sfârșit de săptămână în urbea cunoscutului dramaturg Tudor Mușatescu, a rămas în Argeș.

Purtând numele profesorului „Gavril Prunoiu”, cunoscut interpret de folclor originar din Boteni, trofeul festivalului a ajuns la Aninoasa, fiind câștigat de o tânără talentată din această comună. Ea se numește Antonia Iosif și are numai 14 ani, iar piesa de rezistență cu care a câștigat poartă numele festivalului, „Sus la munte, la Muscel”, un cântec al unei alte interprete din Argeș.

De altfel, interpreta cântecului original, prezentă în recital la manifestare, a izbucnit în lacrimi de bucurie la festivitatea de premiere.

Celelalte premii au fost atribuite lui Eusebiu Gafița, de 16 ani, din județul Suceava, locul I, Camelia-Elena Butulică, 14 ani, din Gorj, locul II, și Simona Alexandru, 23 de ani, din Teleorman.

De asemenea, juriul format din nume cunoscute ale folclorului și coordonat de profesorul Gavril Prunoiu a acordat și un premiu special „Marioara Murărescu” tinerei de 14 ani Marcela Latiș, din Maramureș, în memoria cunoscutei realizatoare de emisiuni folclorice de la Televiziunea Română, precum și 4 mențiuni.

Acestea au revenit următorilor: Claudia Nițu Badoiu, din Corbi, lui Ionel Roșu, 17 ani, din Bihor, Mariei Cortac, 18 ani, din Republica Moldova, și Elenei Raluca Mihăescu, 16 ani, din Dâmbovița.

Amintim că manifestarea a fost organizată de Casa de Cultură „Tudor Mușatescu” în colaborare cu Primăria și Consiliul Local al municipiului Câmpulung Muscel, Consiliul Județean Argeș, Casa de Cultură a Sindicatelor „C.D. Aricescu” și Centrul Județean pentru Conservare și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș.

Constantin PAȘOL

„Vrăjitorii” la... premii

La Casa Sindicatelor din Pitești, sâmbătă, 7 mai, în prezența și a directorului instituției, domnul Nicolae Crețu, ce a ținut un discurs colocvial de recepție, membrii Cenaclului Literar „Ucenicii Vrăjitorii”, îndrumați de profesorul și scriitorul Marin Ioniță, s-au întâlnit sub semnul creativității, să primească diplomele și premiile Concursului „Nihil sine litteris”, dedicat elevilor și studenților piteșteni iubitori de literatură.

Premianții Cenaclului „Ucenicii Vrăjitorii” de ultimă ediție s-au prezentat ca un grup unitar animat de dragostea pentru arta slovelor, de la verbul infantil, inocent, ludic la versul sau proza studiate, îngemănate cu studiile de specialitate. De la elevii și elevii de școală generală *Soare Cerasela, clasa a VII-a, Școala „I.L. Caragiale”, premiul I pentru poezie, Sorescu Natalia, clasa a V-a, Școala „I.L. Caragiale”, premiul al II-lea pentru poezie, Langa Matei, clasa a V-a, aceeași școală, premiul al III-lea pentru poezie, Ioana Smărăndescu, Școala Nr. 3, premiul I pentru poezie, respectiv premiul al II-lea pentru proză, și David Ovreiu, clasa a V-a, Școala „I.L. Caragiale”, premiul al III-lea pentru poezie, la elevii și elevii de liceu *Bălăsoiu Carina, premiul I pentru poezie, Dora Georgescu, premiul I pentru proză, Cătălina Marinescu, premiul al II-lea pentru proză, Robert Ionuț Ionescu, premiul al II-lea pentru proză, Dumitrașcu Daniel, premiul al III-lea pentru poezie, Iulia Dăuș, premiul al III-lea pentru proză, respectiv la studenții Universității din Pitești, Alexandru Dobre, anul al II-lea, Secția Limbi Moderne Aplicative, premiul I pentru proză, Georgiana Ciobanu, anul I, Secția Engleză-Franceză, premiul al II-lea pentru proză, Ralf Ioan Rădulescu, Secția Engleză-Spaniolă, premiul al III-lea pentru proză, respectiv premiul al II-lea pentru poezie, Denisa Coroja, anul III, Secția Română-Engleză, premiul I pentru poezie, Marina Pantazi, anul al III-lea, Secția Română-Engleză, premiul al III-lea pentru poezie.**

Acompaniați de un minirecital la chitară datorat lui Marius Ionescu, premianții au fost distinși de șefa Cenaclului, tânăra de 17 ani Rebecca Sârbu, numită de maestrul Marin Ioniță „un ghem de inteligentă”, respectiv de elevul organizator Ionuț Dogaru și de studentul la Litere Lucian Bolbea, anul al II-lea, Universitatea din Pitești. Sâmbăta laurilor a încoronat un mănunchi de talente despre care cu siguranță vom mai auzi.

Prof. Dorina Mihai MOISE

Atitudini

„Cu Costică nu-i de glumit!”

„Fumuri arheologice trase din lulele preistorice de un om care nu fumează” (Al. Odobescu). O lecție „versificată” de istorie a profesorului - tot de istorie! - Constantin Vărășcanu comentată de Andreas Peter Ionescu

Mai deunăzi, vizitându-mă acasă, colegul meu de breaslă dascălicească, profesorul de istorie de la Colegiul „Brătianu” Costică Vărășcanu, mi-a oferit o cărțuie – bine-nțeleș – „ora de istorie”, cu dedicație.

Titlul nu m-a intrigat, ci m-a intrigat că istoria, știință exactă de altfel, poate fi scrisă în versuri de un profesor de istorie.

Am luat-o metodic și am început cu începutul, adică cu prezentarea făcută de poeta Denisa Popescu.

După câteva rânduri o expresie îmi atrage atenția: Denisa Popescu spune - negru pe alb - că Vărășcanu este un poet-patriot.

A văzut ea, Denisa, în istoria literaturii universale și/sau a literaturii române vreun poet nepatriot? Nici măcar termenul de poezie patriotardă nu poate fi uzitat decât în sensul de poezie care denotă un patriotism iritant, bătător la ochi, ceea ce, sigur, nu poate fi decât un fals patriotism așa cum erau poeziile închinată „familiei conducătoare” de către poetul – deja uitat – C.V. Tudor.

O astfel de greșeală la Facultatea de Litere este considerată greșeală

compromițătoare, taxată ca atare cu pierderea examenului, deci... restanță.

Am fost tentat să nu mai citesc mai departe. Și totuși.

Am citit o poezie diletantă, fără expresie, fără tușe. Poezii dedicate mamei, tatălui, fratelui, desigur nobile ca gest, dar în rest...

Și ceva-ul pe care îl așteptam și care „plutea” mi-a apărut în fața ochilor. Priveam dedicația și nu-mi venea să cred. Profesorul Vărășcanu dedica o poezie elevului său Ciprian Manolescu. Eu știam că invers, foștii elevi dedică poezii (sau lucrări științifice) foștilor profesori. Dar Costică a fost și a rămas un original, de-aia se vrea el poet? Mai știi păcatul?

Am aflat că, în realitate, Manolescu nici nu-l băga în seamă pe Vărășcanu, iar acesta din urmă se vrea și el băgat în seamă de cineva. De ce oare o fi complexat domn profesor? Țin să-l asigur, prietenește, pe colegul meu de breaslă că nu e nicio problemă că nu-l bagă în seamă Manolescu; chestiunea ține de bunul-simț românesc de care face atâta caz profesorul, dar pe care eu nu l-am văzut, practic, niciodată.

Constantin Vărășcanu

Inversul lui l-am văzut însă la fiecare pas.

Trebuie să mărturisesc, sincer, că în anii mei negri - la fel de negri ca și cei pe care îi trec acum - am predat, vremelnice, la Școala generală 11 Pitești cu program de fotbal. Mi-a fost elev și Manolescu Ciprian, el nu era fotbalist, din contră. Nu mi s-a părut deloc un „ieșit din comun”, un copil care, poate, la matematică să fi fost mai bun decât „fotbaliștii”. În rest... nicio sclipire de spirit, nicio remarcă mai deosebită n-am reținut alături de Filote Ștefan (Fane), Dragoș Șuta, câteva fete și un Ciprian din Banat. Așa că... Nici mie nu-mi zice „bună ziua”, dar asta este „bunul-simț popular românesc” și asta este educația pe care o dau profesori ca... Personal,

nu am nevoie de bună ziua nimănu. Asta îi recomand și colegului Vărășcanu. Dar să nu credem cumva că impolitețea ar fi apanajul exclusiv al tinerilor. La cantina Armatei unde adesea mănânc la prânz sunt foarte mulți bătrâni – foști ofițeri, subofițeri, chiar profesori - care nu numai că nu spun „bună ziua” sau alt salut sau urarea „poftă bună”, dar nici măcar nu răspund la binețe. Impolitețea este o boală veche la români.

Nu mai are niciun rost să mai comentăm tehnica „poetică, stilistică” etc. poeziilor respective. Ele, poeziile, nu sunt decât o simplă versificație.

Buffon a spus că „le style c'est l'homme meme” și a avut dreptate și în cazul profesorului Vărășcanu. Stilul lui este prozaic, specific celor ce predau „umanioare” în învățământul secundar.

În rest, nu mai zic nimic. Tac de frică. Cu Costică nu-i de glumit!

Deși anul acesta domnul Vărășcanu va împlini frumoasa vârstă de 65 de ani, el este încă un tânăr poet, în sensul că nu este cunoscut și nu a reușit să-și dea încă măsura unui incontestabil talent care, pentru tânără generație „de poeți patrioți” după expresia Denisei Popescu, va fi „far călăuzitor” cum se spunea odată sau cum se zice mai de curând „luminița de la capătul tunelului”.

Andreas Peter IONESCU

Neamul românesc

Neamul nostru pravoslavnic,
De enigmă și mister,
E zidit în munte falnic
Picurat prin ochi de cer.

Dumnezeu e mântuirea,
Ziditorul Lumii Noi,
Eminescu-i fericirea
Evangeliei din noi.

Sfântul Petru ne deschide
Porțile Brâncovenesti,
Rana neamului se-nchide
În culori voronetești.

Într-o curte byzantină
A trăit și a luptat
Și-n minunea constantină
Neamu-ntr-un s-a-ngemănat.

Azi Brâncuși ne-nvață zborul
Între Artele Regești,
Infinitizând izvorul
Veșniciei românești.

Legea neamului, Sophia,
Brătieților iubită -
Briliantul România,
Într-o lume regăsită.

Constantin VĂRĂȘCANU

Pitești

Trei repere dintr-un veac trecut

(urmare din pagina 7)

esențiale se petrecuseră deja. Revoluția, cu urmările ei, e acum lăsată judecării posterității. Dar momentul '89 n-a avut, în sine, nimic dramatic la Pitești: o simplă reprezentare a unei piese deja jucate! Agitație de mâna a doua pentru un ideal realizat în prealabil de alții!

Aceste episoade ar fi, așadar, împrejurările de frunte pe care muza Clio le-a hărăzit Piteștilor în decursul secolului trecut. Chiar dacă nu e o așezare care să fie pomenită în cărți pentru clipe de mare răsunset, pornite de aici, orașul și-a dat măsura puterii de a străbate istoria cu demnitate, cel puțin suportând-o cu stoicism sau celebrând-o cu însuflețire. Această excursie rapidă prin agitatul veac XX revendică, prin încărcătura acestor scene, o simbolistică aparte a locului, care trebuie să reziste în fața uitării sau a indifferenței cotidiene.

O evocare cu aer pitoresc

(urmare din pagina 7)

liniștite, localitatea semănând mai degrabă a stațiune de odihnă decât a oraș cu un ritm de viață trepidant: „Bulevardul Piteștilor te vestește de la început că intri într-un oraș mijlociu, curat și tihnit. Oraș de pensionari, cum i s-a mai spus. Și a fost, în adevăr, o vreme când pensionari din orașe mai mari și cu viața mai scumpă veneau să-și sfârșească zilele aici, în liniște și voie bună. În mijlocul bulevardului, statuia Independenței”. Până în anii regimului comunist Monumentul Eroilor din Războiul de Independență trona impunător pe această magistrală, în ambianța numelor protagoniștilor de la 1877: strada botezată Carol I, din apropiere, sau chiar numele reginei dat bulevardului.

Cea mai importantă arteră de vilegiatură din urbe e dominată de o atmosferă demnă de „Belle-Epoque” în varianta românească: „Strada Mare. În planul orașului îi spunea Șerban Vodă. Dar lumea așa-i zice: Strada Mare. E însă foarte mică. E Calea Victoriei a Piteștilor. Aici se plimbă lumea. Aici își dau întâlniri prietenii, sub o formă caracteristică pentru viața orașului: „Ne întâlnim diseară pe Strada Mare!” Ați. Nici ora, în timp; nici locul, în spațiu. Diseară și Strada Mare. De-ajuns. Și se întâlnesc mai bine decât dacă și-ar fi precizat în anăunt

ora și locul. Tot aici s-a concentrat puțina viață comercială a Piteștilor. Câteva prăvălii, două frizerii, două sau trei tutungerii, librăriile, cofetăriile, cafenelele și bodegile”. La fel cum astăzi, pentru majoritatea piteștenilor, a ajunge aici înseamnă a te plimba pe centru, iată că timpul și spațiul suportau și acum un veac același tip de concentrare citadină. E ciudată, totuși, senzația autorului despre „puțina viață comercială”, chiar dacă se referă numai la atmosfera de pe Strada Mare. Fie era sub senzația recentă a decăderii vieții urbane, după război, fie condeiul său surprinde o nuanță distinctă, de mare oraș care încercase de-a lungul secolului să se emancipeze din condiția de simplu târg comercial.

În aceeași notă de paseism este descrisă și Trivalea, ca loc al voioșiei și distracției, ori al escapadelor romantice. Și atunci, ca și în zilele noastre, pădurea și parcul erau principalul reper de recreere pentru piteșteni. „Și iată Trivalea! Pădurea a cam îmbătrînit și a pleșuit nițel. Copacii sunt cam rari. Tăiat cu gust de prefectul Manolescu, parcul acesta este un minunat loc de liniște. Aici vin liceeni când «trag la fit» la latină și la matematică. Aici vin perechile de îndrăgostiți. Aici, pe deal, în dreapta era bilciul anual, cu «încercarea puterilor», cu «călușei» și «bărți», cu pastramă

sărata și cu bere rece. Aici, în fața chioșcurilor de lemn aveau loc banchetele politice.(...)Pe aleile acestee, ale parcului, s-a plimbat Ion Minulescu când își făcea liceul la Pitești. Și tot pe aceste alei s-a plimbat sigur și Ion N. Teodorescu, astăzi T. Argezi.”

Un local cu notorietate

În genul hotelurilor cunoscute prin a fi găzduit întâlniri cruciale pentru viitorul țării, literatura mărturisitorilor ar trebui să-și adauge, prin această scriere, încă un nume: hotelul „Dacia”. Localul piteștean seamănă cu alte așezăminte celebre din trecutul României în care s-au pus la cale planuri mărețe, unde s-au dezbătut aprigele treburi ale destinului nației. Dincolo de intensitatea reuniunilor de la „Dacia” rămâne memorabilă ideea de club, de loc al dezbaterilor libere, atât de des întâlnită în atmosfera marilor orașe de dinaintea comunismului și pe care regimul popular a suprimat-o cu brutalitate. „Iată și hotelul «Dacia»! Aici a fost «șantanul», pe care-l conducea Niculae Crăcănel. Scund, iute ca argintul viu, neostenit. Aici petreceau mai ales marii moșieri și arendași, înainte de exproprierea din 1919, atunci când Argeșul, ca atâtea alte județe, era un județ de «latifundiari». În grădină, vara, aici, am văzut pentru prima dată, în turnee, pe Nottara, Agatha Bârsescu etc.

(...)Tot în grădina «Dacia» aveau loc și întrunirile politice. Aici am auzit pe Delavrancea, cu vocea tunătoare, cu ochii de mongol, cu mustața zburlită, cu coama în vînt, în vara anului 1916, lămurind unei adunări însuflețite până la delir, de ce trebuie să intrăm în război, de ce trebuie să trecem Carpații și să eliberăm Ardealul. Și, în ziua aceea, nu numai noi, cei tineri, ci mulți dintre bătrîni își ștergeau pe furis lacrima indioșerii.”

Dincolo de locurile amintite, inedita scriere a lui Teodorescu-Braniște își sporește puterea evocatoare și prin zugrăvirea unor figuri notabile ale vieții piteștene. În afară de prefectul Manolescu, amintit de mai mulți autori pentru amenajările faimoase, apar citorului încă două nume, insuficient revelate celor de azi. Gheorghe Drăghescu, președintele veteranilor argeșeni de la 1877, este cunoscut actualmente mai mult din albume de fotografii rare, în timp ce figura bancherului și filantropului Grigore T. Coandă a rămas în umbra celebrului său urmaș, Henri Coandă. Cele trei figuri de modă veche, cu care Piteștii trebuie să se mândrească, sunt dovezi de moralitate și de civism autentic pentru lumea actuală, iar chipul și numele lor merită să fie cât mai curând imortalizate pe statui ori în onomastica străzilor din oraș.